

פרוטוקול ישיבת הועדה מס' 3 מיום 23.6.19

השתתפו:

נרי אראלי, יו"ר הועדה
אבי כהן, מנהל אגף תפעול
קורין תויתו, חב' מליאה
דוד הראל, חב' מליאה
איילה גובר אברהמי, יח' סביבתית
אורלי מילר, יח' סביבתית
הדר לוי, רכזת ניטור סביבתי
גונדי שחל, נציגת ציבור
טובי שור, משקיף - מי"ה
מיטל ליאון, משקיפה - מי"ה
רז לוגסי, מנהל מח' רישוי עסקים ותברואה
דודי קדוש, רכז ועדה חקלאית

נעדרו:

עופרה שוורץ, חב' מליאה
אביגיל אילן, נציגת ציבור
הראל בן שחר, משקיף רטי"ג
דר' אופיר כץ – מרכז מדע

סיכום דיון הועדה להגנת הסביבה מספר 02/19

מטרת הפגישה:

נרי - הועדה להגנת הסביבה מתכנסת 6 פעמים בשנה. התפקיד שלנו להעביר מסר, לבצע תהליך למידה ולתווך בין מפגעים/דברים שקורים לתושבים ולדאוג שבעלי התפקידים במועצה יטפלו בהם. אין לנו סמכות פורמלית, יש לנו סמכות מוסרית.

רשימת הנושאים שהועלו בדיון:

1. התקדמות פרויקט קציר ים המלח ותעלת ההזנה החדשה
2. סקירת מערך הניטור הסביבתי במישור רותם
3. דיווח על הכנת התוכנית הכוללת למפגעים בכיכר

סיכום החלטות ומשימות:

1. **התקדמות פרויקט קציר ים המלח:** טובי שור עדכן כי דוברת הקציר הראשונה תיכנס לעבודה בבריכה 5 ברבעון האחרון של 2019. המסוע שמעביר את המלח מבריכה 5 צפונה יתחיל לפעול להערכתנו בסביבות 2023 ובשנים הראשונות המלח יוטמן באזור מפרץ p88. לפי הבדיקות שהמכון הגיאולוגי ביצע אפשר להגדיל את היקף ההטמנה באזור הני"ל מ-60 מלמ"ק, כפי שמאושר בתת"ל 35א', לכ-200 מלמ"ק לפחות. המשמעות היא שהפיתרון הני"ל יכול להספיק לטווח זמן של כ-15-20 שנה. כתוצאה מכך סוגיית הטמנת המלח באגן הצפוני היא כרגע לא אקטואלית.
2. **שאלת נרי** איך מתכוונים המפעלים להבטיח שהמסוע לא ינתק את מניפת נחל צאלים לשני אזורים נפרדים, במיוחד לאור הצלחת המתעלים.
- תשובת טובי** - כפי שהוצג לעיל, בעשור הקרוב, ואף מעבר לו, הטמנת המלח תבוצע במפרץ פי-88. ולכן בתקופה זו לא נחצה את מניפת נחל צאלים. כאשר תתוכנן חציית הנחל, תהיה התייחסות גם לנושא מהותי זה.
3. **סקירת מערך הניטור הסביבתי במישור רותם:** דיווחה אורלי מילר, אחרי שהוקמו כל תחנות הניטור מה שהיה חסר זה איזושהי פונקציה שתנתח את הנתונים, בלי זה בעצם זה לא שווה. נשכרה עובדת חדשה הדר לוי שמתפעלת את המערכת מהיחידה הסביבתית בערד וגם יוצאת לשטח היות והיקף כלל מערכות הניטור שיש במועצה הוא לא קטן. (מישור רותם ומי"ה). עובדות היחידה עברו השנה הכשרה על מכשיר שמנטר

את הדברים אונליין ונותן תוצאות ישירות, בדיקה של פליטות בלתי מוקדיות שמבצעים ממש ליד יחידות ציוד בחצר המפעלים למשל: ברזים, מחברים כדי לבדוק שאין בפליטות בלתי מוקדיות של חומרים אורגנים. המפעלים נדרשים לבצע את זה אחת לשנה.

מערכת תחנות הניטור ההיקפיות:

במערכת ניטור אוויר נגב מזרחי יש 10 תחנות עובדות, נבנו ע"י התעשיות עצמם וגם התחזוקה מבוצעת על ידם והפיקוח ע"י הדר, רכזת הניטור. נתוני תחנות מישור רותם לא מפורסמות לציבור, להבדיל מהתחנות של מפעלי ים המלח בגלל התנגדות קמ"ג. 3 תחנות שפרוסות בים המלח- תחנת לוט, תחנת אשלים ותחנת כיכר סדום. בזמן הקרוב תחל פעולתה תחנה נוספת שנמצאת על גבעת האנטנות, וזאת בשל התנגדות עיריית דימונה לאפשר תחנת ניטור בשטח שיפוטה. התחנה החדשה תיתן מענה לניטור לכיוון יישובי הכיכר.

מערכי ניטור על מערכות:

ברגע שיש חריגות של חומרים מסוכנים מקבלים מסרון התראה. וזה נותן את האפשרות להגביר את המתן מענה מבחינת לוחות זמנים שאנחנו מגיעים או שהמפעל נותן מענה. יש פריסה של הגלאים למגנזיום, ברומ וכלור (לכלור וברום הגלאים בתהליך אישור ותקינה והם יוצבו תחילה בתחנת גשר הרכבת).

בעקבות אירוע נחל אשלים הוחדרו לתת הקרקע 56 פיזיומטרים מסביב לבריכות במישור רותם. הדר מבצעת בקרה קבועה מול אנשי המפעל וגם לבד. אם למשל יש צניחה פתאומית של מפלס באחד הפיזיומטרים זה ישר מדליק נורה אדומה אולי משהו לא בסדר והולכים ובודקים. אותו דבר מבצעים בקרה אחרי הכימיה של הנוזלים. יש דוגמאות שהמפעל לוקח ודוגמאות שאנחנו לוקחים. ואם יש למשל ירידה בחומציות אז אנחנו ישר יכולים לראות את הדברים האלה ולתת תגובה ולדרוש לטפל.

תלונות ריח במועצה: יש נוהל של משרד להגנת הסביבה. 3 תלונות ב- 24 שעות, 10 תלונות ב- 20 יום. מתייחסים לכל תלונה. מקבלים התראה מהתושבים דרך המוקד של המועצה או דרך מרכז מידע. המגמה לסגור כמה שיותר בריכות. בחיפה כימיקלים נסגרו 2 בריכות, ברותם נסגרה בריכה ד' ו- ג' בשיקום.

דיגום מעיינות ותעלות חקלאיות: בודקים כבר הרבה שנים את איכות המעיינות במרחב המועצה, בודקים מגמות. הייתה עלייה בכלורידים. דיגום ארובות תקופתי- בדיקות יותר תדירות. יש תקצוב של המועצה. יש ניטור רציף בארובות. יש תהליך מאוד מורכב 4 שלבים של כוול, נהלים מאוד מחמירים של המשרד להגנת הסביבה, חלק מהסיפור הזה זה לבצע דיגמות מגבילות לדיגום הרציף כדי להשוות בין הדברים.

4. דיווח על הכנת התוכנית הכוללת למפגעים בכיכר:

אבי - הטיפול במימון המועצה בפסולת הירוקה ימשך עד ספטמבר. ומתאריך זה עניין הפסולת הירוקה יעבור לטיפול של החקלאים והנהלות המושבים. נרי מזכיר לאבי, שהאגף התחייב להכין תוכנית כוללת לטיפול במפגעי זבובים ויתושים לכיכר ונרשמה תשובתו שהנושא עדיין לא נסגר מול מרכז המדע במצדה.

רשמה: נופר עבודי

העתקים:

דב יו"ר המועצה
גיא דוננפלד מהנדס המועצה
כל המשתתפים כולל הנעדרים